

רשותות המשמעות | Disciplinary Authorities

הכרעת דין בתיק תביעה מס' 124/2023 בעניינו של הסטודנט

מ.ג.

שלושה סטודנטים הועמדו לדין ממשמעתי באותו המקרה. טופס התביעה, טענות התביעה, טענות ההגנה, ההליך הראייתי כלו וכן הייצוג לשולשת הסטודנטים היו זרים, ולכן הכרעת הדין דומה במבנה ובתוכן שלה. כדי לשמור על הפרטיות, כל אחד משלושת הנتابעים קיבל את הכרעת הדין שלו בנפרד, לפי ההליך המקביל.

על פי כתוב האישום "התלמיד חשוד כי במסגרת בחינה שנערכה ביום 10.8.2023 בקורס תקינה השוואתית העתיקה ואו שיתף, את חלק ואו כל תשובה הבחינה, עט נבחן אחר ואו נבחנים אחרים, הכל כמפורט במסמך המתלוון המצורף. יובהר כי הבחינה מתחילה בגילוון אקטל ריק, ולמרות זאת נמצאה זהות גזולה בין התשובות של הנבחנים, כמפורט בטבלת ההשוואה המצורפת. התלמיד חשוד בהטענות שאינה הולמת תלמיד ובהנאה בבחינה לפי סעיפים 9 מורמה והונאה סעיפים קטינים 9.1 ו- 9.2 וסעיף 10 הטענות שאינה הולמת סטודנט – סעיף קטן 10.1".

מכיוון שמדובר בשלושה סטודנטים שהועמדו לדין ממשמעתי ביחס לחשד לאומה עבירה, ובגלל הפוטנציאלי לתלות הדדיות בין המקרים, הדיון נוהל בnal הiba:

כל אחד משלושת הסטודנטים החשודים בעברית המשמעת נכנס בנפרד לחדר הדיונים, כתוב התביעה הוקרא לו, והתבקשה תשיבו לשתי השאלות הבאות: האם אתה מודה בעובדות המופיעות בטופס התביעה? האם אתה מודה באשמה? אף אחר משלושת הסטודנטים, כל אחד מהם באופן נפרד כמובן, לא הודה בעובדות המצביעות בכתב התלונה וכמוון שלא באשמה. מכאן עברנו לשלב הראיות שהתנהל כאמור בנפרד עבור כל אחד מהסטודנטים.

מרצה הקורס [הנתקיימה](#) תיאר את מהלך הבדיקה, שהתקיימה בחדר מחשבים באוניברסיטה עם פיקוח של משגיחות. הוא סיפר שפתרונות הבדיקה נכתבים כולם בטור נסחאות חישוב הנמצאות ברקע קובץ האקסל, והפתרון המופיע בטבלה הוא התוצר של הפעלת הנסחאה על נתונים השאלה. המרצה ציין כי בדיקת הבדיקות מתבצעת על ידי בודקת מקצועית, והוא עבר פעמי שניה על כל הבדיקות לוודא שהnikod בוצע נכון. לדבריו, המבחנים של שלושת הסטודנטים הועברו אליו עם הערה של הבדיקה שקיים דמיון מוחשי בין הבדיקות גם בתשובות שהו נכונות וגם בטעויות שביצעו הסטודנטים בפתרון חלק משאלות הבדיקה. מרצה הקורס ציין שהוא עבר על הבדיקות וזהה גם כן דמיון וופן בין חלק מהתשובות וכן טיעיות זהות במבחני שולשת הנتابעים -- חלקן טיעיות שאינן שכיחות בקרבת הנבחנים. המרצה ציין כי בשנים קודמות נתקל ב מקרה כזה והעליה אותו לוועדת המשמעת. בתשובה לשאלות ההגנה ציין המרצה שהו בוחנות בכיתה, ולא ידע האם ניתן היה לשתף קבצים. בירורו טכני שערכנו על דעת שני הצדדים התברר שכיכת המחשבים בה התקיימים המבחן ובמועד המבחן הייתה קיימת עיליה שמנע שיתוף קבצים. מרצה הקורס עבר בקשתי על הטבלה ההשוואתית שחייב שמרתה באיזה שאלות היו תשובה זהות והיכן הופיעו טיעיות זהות. לדוגמה, בטבלה ההשוואתית ביחס לשאלת המבחן בנושא חכירה כתוב המרצה ביחס לפתרונות של הנتابעים: "זהה בין הפתרונות, שלושת היחידים שטוו באמצעות סעיפים באותה דרך - שהיא לא שכיחה- טוות בכיוון עליות ראשוניות...." לשאלתי הוא השיב שההסתברות שדפוס דמיון כזה בין שלושה נבחנים יופיע רק במקרה היא נמוכה, משום שמדובר במקרה מקרים של תשובה וטעויות זהות.

הסטודנט ובאת כוחו לא הוכיחו את העובדה שקיימות תשובה וטעויות זהות אצל שלושת הסטודנטים שהועמדו לוין ממשמעתי. ההגנה הציגה גרסה אחרת ניתן לסכם במספר נקודות:

1. הרוב המכريع של הבדיקות שונה באופן ראשיות ראשוניות...." לשאלתי הוא השיב שההסתברות שהتلונה.

רשותות המשמעת | Disciplinary Authorities | التأسيسية

2. שלושת הסטודנטים הם חברים ותיקים והם לומדים ביחד לבחינות כבר שנים. עובדה זו יכולה להסביר את הדמיון בחלק מהתשובות שלהם, שכן גם הפעם הם התכוינו ביחד לבחינה.
3. לא ניתן היה להעתיק כי היו בוחנות בכיתה וכן אמצעים טכנולוגיים המונעים שימושם קבצים.
4. אין לנتابע עבר ממשמעתי.

בתשובה לשאלת מעד התביעה לא יכול היה הסטודנט להזכיר, בגל ההזמנן הרוב שחלף ממועד המבחן ועד לדין המשמעתי, האם ישב בסמוך לשני חברים שגדם הוגשה תלונה ממשמעתיות. לאחר שהסתומים שלב הראות, ציינתי בפני הצדדים שאין בכוונתי לפסוק בזמן הדיון, אלא לכתוב את הכרעת הדיון לאחר הדיונים בכל אחד משולשת המקרים. בשלב זה התביעה הצינה את הבקשות שלה לעונש. הוסכם על ידי שני הצדדים שאחילת להרשיע, יונשו הטיעונים לעונש בכתב לאחר הכרעת הדיון.

הכרעת הדיון

עיינתי בפרוטוקול הדיון, בכל החומרים שנמצאים בתיקי התביעה, וشكلתי את מכלול טיעוני התביעה וטיעוני ההגנה. לא קיימות עדויות ישירות להעתקה. המשגיחות לא תבינו בהעתקה, כמו כן, בחדר המחשבים הופעלה מערכת המונעת שימושי קבצים על גבי מסך המחשב. התביעה לא הראתה כיצד בוצעה העתקה שגטען הייתה. מכאן, שהראיות הן ראיות נסיבותות המתמצאות בדמיון המחשיך בין הבוחנות. ראיות נסיבותות אלה שוואות את כוון מספר גורמים: הדמיון בין הבוחנות משק את תשומת הלב של הבודקת החיצונית, ולאחר מכן מכך במחנים גם מרצה הקורס והסכים שרמת דמיון כזו מחייבת הגשת תלונה. הדיון היה לא רק בתשובות זהות אלא גם בטיעויות זהות. הדמיון הופיע ביותר שאלה אחת.

טענת ההגנה שיש גם הבדלים בין הבוחנות אינה מוטלת בספק, אלא שאין בה לגראע מהעובדה שיש מספר תשובות זהות במבחן שלושת הסטודנטים לפחות הטעויות גם בזווית זהות. די בנקודות אלה כדי לבסס חישוד להעתקה. העובדה שלושת הסטודנטים לפחות ביחד לאורץ שנים, וכן גם לבחינה מושא התלונה, יש בה אולי להסביר חלק מהדמיון בתשובות, בהנחה שאולי הם התאמנו על פתרונות אפשריים. אלא שאין בעובדה זו להסביר, לדעתו, טיעויות זהות שנמצאו בכל אחת משולשת הבוחנות. בחדר המבחן היו שלוש נבחנים, והעובדה שדמיון משקיד נמצא דווקא בבחינות של שלושה סטודנטים, המגדירים עצם חברי קרובים, דווקא מחזקת את חישוד ההעתקה ולא מחלישה אותה. ביחס לכך שאין לנتابע הרשות ממשמעת בעבר, אין בכך כדי להשפיע על החלטת העקרונית האם בוצעה במקרה זה העתקה.

לאחר שיקול של מכלול העדויות והראיות, החלטי להרשיע את הסטודנט **בעבירות המשמעת** שהיא נושא טופס התביעה, בסעיפים המופיעים בטופס התביעה.

טיעונים לעונש

התביעה ביקשה את העונשים הבאים בהתאם לסעיפי התקנון:

- 11.2 – נזיפה חמורה.
- 11.9 – פסילת המטלחה והקורטס.
- 11.10 – הרחקה בפועל לסמיטר.
- 12.5 – הרחקה לשנה על תנאי עד לסוף הלימודים לתואר.

בטיעונים שלא לעונש ציינה התביעה שהנתבע לא הודה באשמה ולאלקח אחריות על מעשיו. בנוסף מצינית התביעה שמדובר בעבירה הדורשת תכונן, שהנתבע מבקש להיכנס למקרה הדורש אמינות גבוהה, וכן שמדובר בסטודנט של שנה מתקדמת שאמור להבין לעומק את משמעות עבירות המשמעת בהן הורשע.

רשות המשמעת | Disciplinary Authorities | اللجنة التأديبية

ההגנה הציגה מספר טיעונים בבקשת להקל בענישה:
לסטודנט אין עבר ממשעתי; נותרו לו רק סטודנט אחד להשלמת התואר [סטודנט ב' תשפ"ד]
והשעה בפועל פירושה שלא יוכל להיבחן בבחינות הלשכה ושתזיריו יידחה ממשעוטית. כמו כן
ביטול הבחינה והקורס פירושם דחיה של שנה אקדמית שלמה בהשלמת לימודיו כי הקורס ניתן
בפעם הבאה ורק בשנה הבאה. ההגנה ציינה כי לנتابע יש חזה עבודה והשעה או עיכוב השלמת
לימודיו יפגעו ביכולתו לעבוד וכן בשמו הטוב.

גור דין

- לאור מכלול השיקולים, לפחות ולחותמה, אני גוזר על הסטודנט את העונשים הבאים:
1. נזיפה חמורה.
 2. ביטול המבחן בו בוצעה העתקה.
 3. לאחר שלנתבע נותר רק סטודנט אחד לימודיו, סטודנט ב' תשפ"ד, ומאחר שהשעינו
פירושה עיכוב של שנה בהשלמת לימודיו, אני גוזר עליו במקום ההשעה קנס של 1,500 ש"ח.
 4. הרחקה על תנאי לשנה עד סוף הלימודים לתואר.

ביטול הבחינה עלול להביא לדחיה של שנה שלמה בסיום לימודי של הסטודנט, ומדובר בעונש חמור יותר בפועל מהעונש שביקשה התביעה. לכן, אני ממליץ לחוג לאפשר לסטודנט
להיבחן שנית בקורס בו בוטל המבחן. כموון שהנושא נתנו להערכת החוג בלבד. במידה והחוג יחליט
שלא לתמת לנتابע להיבחן שנית בקורס, אני ממליץ לתת לו להירשם שנית לקורס בסטודנט ב' תשפ"ד,
במקביל לשאר הקורסים שנותרו לו, ולא לחסום את אפשרותו להירשם לכל הקורסים האחרים
החסרים לו להשלמת התואר.

פסק דין יתפרסם בעליום שם באתר רשות המשמעת באינטרנט וכן על גבי לוח מודעות של החוג
בו לומד הנتابע.

הנני מודיע בזאת לתלמיד על זכויותיו לעערר לוועדת העורורים.

פרופ' אסף זיב
פושק

10.03.2024
זאיה